

RHAGOFALON YN ERBYN Y RHEWI O
SYSTEMAU PLYMIO DŴR

1. Mae'r cyfrifoldeb o amddiffyn gwasanaethau dŵr mewn preswylfa ddomestig yn gyfrifoldeb i berchennog neu breswlydd yr adeilad. **Mae camau rhagofalu yn angenrheidiol gan y gyfraith ac yn amod mewn pris yswiriant.**
2. Mae angen i bibau a ffitiadau uwchben lefel insiwleiddio'r nenfwd mewn ardal to tu allan i'r amlen insiwleiddio cael eu hinsiwleiddio.
3. Pan fo adeiladau yn cael eu gadael gyda neb yn bresennol, dylai'r system ddŵr cal eu draenio.
4. Dylai'r defnyddwyr gwybod lleoliad y falfiau stop, tap draenio ayyb a dylent sicrhau eu bod yn medru cael eu gweithredu yn hawdd. Dylai hefyd cael ei nodi fod angen i falfiau stop a thapiau draenio cael eu hinsiwleiddio i'r un safon benodedig a'r pibwaith cyfagos
5. Tra bod ffitiadau dŵr oer sy'n cael eu hystyried yn bennaf fel bod mewn angen cael eu gwarchod yn erbyn rhewi, dylai ystyriaeth hefyd gael ei roi i ffitiadau dŵr twym. Tra bod llawer o'r ffitiadau dŵr twym yn cael eu ynyseddu i warchod y colled mewn egni gwres, mae'r math o drwch yr insiwleiddio ambell waith yn gallu bod yn sylweddol llai na'r hyn sy'n cael ei gynghori i leihau'r rhewi o ddŵr mewn ffitiadau dŵr oer.
6. Dylai defnyddwyr sicrhau bod yr insiwleiddio uwchben lefel nenfwd i'r trwch angenrheidiol. Wrth newid egni gwres yn yr adeilad islaw, mae'r insiwleiddio yma yn dwysau'r rhewi o'r ffitiadau dŵr uwchben insiwleiddio lefel y nenfwd.
7. Lleoliad arall lle mae ffitiadau yn rhewi yn aml yw coridorau cyffredin neu agoriad grisiau mewn fflatiau aml-lawr; adeiladau allanol, ffitiadau dŵr wedi eu lleoli o dan ddaearlawr lloriau crog; ac mewn lloriau isaf sy'n cael eu defnyddio fel storfa. Mae cyflwyno dwythellau yn mynd i gynyddu'r amser cyn i'r rhewi ddechrau. Mewn sawl achos yn y gorffennol, mae ffitiadau dŵr wedi bod yn cael insiwleiddio thermol annigonol ar gyfer yr amodau tymheredd isel sydd wedi deillio
8. **Hyd yn oed pan fod trwch sylweddol o insiwleiddio yn cael eu darparu, mae'r rhewi o ffitiadau dŵr ddim bob tro yn medru cael eu hatal os yw'r ansawdd tymheredd aer isel yn parhau am ddiwrnod neu fwy.**
9. Mae hi'n angenrheidiol, felly, ar gyfer amodau oer iawn dylai deiliad y tŷ, neu'r person gyda'r cyfrifoldeb o ddydd i ddydd o'r eiddo neu'r person sydd a'r cyfrifoldeb dros adeilad gwag: **draenio'r system dŵr i gyd os yw'r adeilad yn mynd i gael ei adael heb neb yn bresennol dros gyfnod y gaeaf, yn enwedig os oes unrhyw ffitiadau dŵr wedi eu lleoli yn ardal y to neu mewn pwyntiau bregus arall.**

10. Mae pibellau a diamedr llai angen mwy o drwch o insiwleiddio. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod cynnwys y gwres yn llai o'r cyfaint o ddŵr ac yn lleihau'r swm o ddefnydd yn y pibellau. Sicrhewch fod yr insiwleiddio wedi eu ffitio yn ofalus o amgylch pob ffitiad fel falfiau, troeon, tîs ayyb.
11. Dylai storfa dŵr oer a phorthiant ac ehangiad tanc dŵr gael ei gwarchod yn erbyn rhew. Mae angen trwch o leiaf 9mm o insiwleiddio.
12. Dylai'r insiwleiddio i gyd gael fod o dan sêl ar yr uniadau i adael aer i fentio i'r tanc dŵr yn rhydd a heb rwystrau.
13. Dylai insiwleiddio'r nenfwd yn uniongyrchol o dan gyffiniau'r tanc dŵr oer fod yn derbyn ychydig o wres i basio drwy'r tanc dŵr o islaw.
14. Dylai pob ffitiad dŵr mewn gofod to, ar wahân os ydynt wedi eu lleoli yn agos i fondo neu rhywle arall uwchben gael eu hinsiwleiddio ar gyfer amodau oer eithafol. Mae hyn yn cynnwys pibellau wedi eu gosod yn union uwchben y nenfwd lle mae insiwleiddio'r nenfwd hefyd yn pasio dros y pibellau.
15. Mae angen diogelu rhag rhew i'r system cyflenwi dŵr mewn parciau carafannau, cartrefi symudol preswyl, blociau amwynder safle, adeiladau ffermydd, llaethdai ac adeiladau allanol ayyb a dylai holl bibwaith allanol i bibellau sefyll, cafnau a phowliau yfed anifeiliaid gael sylw arbennig.
16. Bydd tymereddau o dan rewbwynt maith ym mhen ychydig yn lleihau tymheredd y dŵr mewn pibellau neu ffitiadau o dan rewbwynt yn ddifater o drwch yr insiwleiddio sy'n cael eu darparu. Mae hi'n angenrheidiol bod adeiladau gyda neb yn bresennol, hyd yn oed os yw'r absenoldeb dim ond am ddiwrnod, gael darpariaeth gwres canolog am o leiaf rhan o'r diwrnod sy'n ddigonol i gadw'r tymheredd lleiafswm yr air o fewn pob rhan o'r adeilad lle mae peipiau dŵr a ffitiadau wedi eu lleoli, ar o leiaf 10°C.
17. Dylai'r defnydd insiwleiddio i gyd cael ei gadw mewn cyflwr sych. Mae hyn yn arbennig o wir ar gyfer insiwleiddio allanol a gwaith pibellau o dan ddaear, a dylai fod yn cael ei amddiffyn gyda gorchudd neu gast gwrth-ddŵr i gau allan dŵr.
18. Dylai rhoi insiwleiddio thermol i beipiau domestig dŵr oer a gwresogi fod mewn cytundeb gyda'r tabl drosodd ac yn cael ei osod mewn cytundeb gyda chanllawiau'r gwneuthurwr.

Maint yr bibell	Amodau Cyffredin Drwch Insiwleiddio	Amodau Allanol Trwch Insiwleiddio
mm	mm	mm
15	25	32
22	19	25
28	19	25
35	9	13
42	9	13
54	9	9
76	9	9

19. Dylai thermostatau rhew gael ei osod ar systemau gwresogi lle nad yw'r anghenion ar gyfer insiwleiddio a'r trwch insiwleiddio sy'n cael ei adnabod yn y tabl uchod yn gallu cael eu cymhwyso.
20. Mewn adeiladau domestig, mae cael y gwres canolig wedi eu rhaglennu i fodloni'r anghenion "ar" "i ffwrdd" cyfartalog e.e. y gwres arno am 06.30 awr ac i ffwrdd am 22.30 awr, defnydd teulu arferol ac oeri gwres canolig yn mynd i fod yn ddigonol i warchod pob pibwaith sydd wedi eu lleoli yn yr amlen insiwleiddio.